

JURYRAPPORT VIJF MET SAMENHANG AFDELING TRANSIJSSEL

JURYLEDEN

Karin Evers, Ton Constandse en Peter van Tuijl

OPDRACHT

Selecteer zeven series waarvan de maker het voorrecht krijgt om in te zenden voor de landelijke salon FotoNationaal (FN). [Overigens dat hoeft helemaal niet met deze serie te zijn.] Wijs verder een serie aan als reserve, indien een van de fotografen van de geselecteerde series al in aanmerking komt om rechtstreeks in te zenden voor FN omdat hij/zij lid is van een van de landelijke groepen.

WERKWIJZE

Er werden ons 21 series voorgelegd aangeduid met nummers. Voor ons als jury zijn de series anoniem. Bij enkele series werd een titel of korte toelichting mee gestuurd. In de eerste beoordeling hebben de juryleden deze teksten niet bekeken.

We hebben de 21 series eerst afzonderlijk en onafhankelijk van elkaar beoordeeld aan de hand van de door ons opgestelde criteria die hieronder worden genoemd. Daarvoor hebben we ruim de tijd genomen. Na ongeveer anderhalve week hebben we onze waardering gelijktijdig naar elkaar gestuurd en hebben we de dag daarna in een video-conferencing alle series met elkaar besproken om tot een definitief oordeel te komen. De toelichting en het oordeel is in dit document verwoord.

CRITERIA

1. Wat wil de fotograaf met zijn serie van vijf overbrengen (een verhaal, idee, concept, emotie,). [Je kunt de vraag stellen of de fotograaf een bepaald statement maakt waarbij het begrip statement heel breed geïnterpreteerd mag/moet worden] [Verder is de relevantie van de serie van belang. Van een serie foto's met een 'steeds een streepje meer' is weliswaar de bedoeling klip en klaar maar nauwelijks relevant in de fotografische context]
2. Is de fotografische uitwerking oké én in overeenstemming met wat hij/zij wil overbrengen (bijvoorbeeld zwart-wit vanwege de dramatiek, ruimtelijkheid vanwege ...)

3. Is de beeldtaal consistent; is er een (eigen) stijl of handschrift in de serie te lezen
4. Is de serie van vijf in aantal afgewogen (ontbreekt er nog iets, of is een foto misschien een doublure, of is er een foto die het hele verhaal opzuigt, versterken de individuele foto's elkaar, is er een of zijn er meerdere zwakkere foto's,)
5. Is het werk/de serie enigszins nieuw, persoonlijk, origineel, verrassend, prikkelend

Op basis van deze vijf criteria is elk jurylid tot een waardering gekomen. Criteria 1 en 5 spelen een belangrijkere rol in die waardering zonder dat we een formule of rekenregel hebben toegepast. Daarmee was er ook de mogelijkheid aanwezig dat als een jurylid iets bijzonders van de serie vond (de WOW-factor) dat mee gewogen kon worden. Elk jurylid heeft over elke serie een beschrijving geschreven.

DE EINDWAARDERING

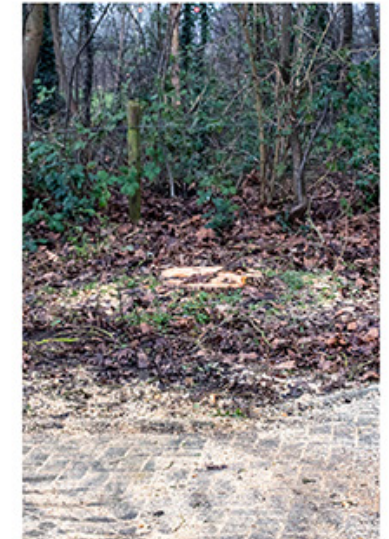
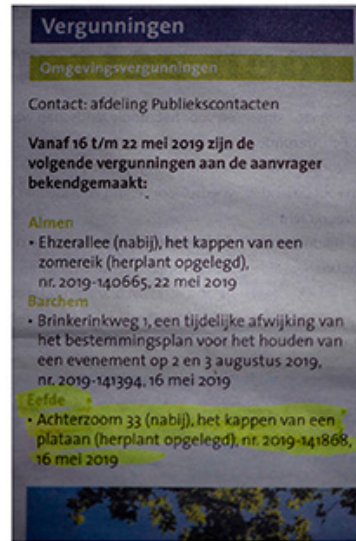
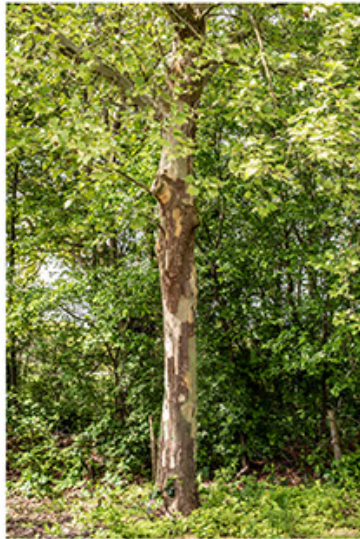
In de individuele waarderingen van elk van de juryleden was al grote overeenstemming. In de video-conferencing hebben we op basis van consensus de uiteindelijke keuze van de 7 series vastgesteld. Bovendien is bij elke serie een definitieve beschrijving over de serie gemaakt. Deze beschrijving is van elke serie opgenomen in dit juryrapport.

ALGEMEEN

Tijdens de definitieve jurering zijn er door ons drieën regelmatig enkele algemene opmerkingen gemaakt m.b.t. het werk.

- We maken onderscheid tussen afbeelding en verbeelding. De series die verder dan uitsluitend de afbeelding gaan, hebben meer zeggingskracht en waarderen we hoger.
- Bij een aantal series zien we dat de zeggingskracht en/of kwaliteit verbetert als er een, of soms zelf twee, foto's minder in opgenomen worden.

27 mei 2020

Een sterk verhalende (en minder verbeeldende) serie. 'Proces van een boom' die verdwijnt door menselijk toedoen. Ergens maakt het nieuwsgierig; waarvoor moet die boom plaatsmaken? Is de fotograaf gehecht aan deze Plataan of maakt hij plaats voor een mooie nieuwe overkapping?

Juist vanwege het directe verhaal heeft de fotograaf foto's gebruikt die niet allemaal echt nodig zijn. Het verhaal snap je ook met een paar foto's minder. Juist als je foto 1 (verhaal wordt ook begrepen met alleen foto 2) en 3 (fotografische waarde is zeer gering) weg zou halen, verbeeld je met minder foto's in ieder geval iets meer.

Algemeen

Het lijkt flauw om een serie van vijf te reduceren tot pakweg drie beelden maar we willen hiermee, ook voor andere inzenders, aangeven dat een verhaal alleen voor een serie niet genoeg is. Het is en blijft fotografie en dat betekent in onze ogen dat de fotografie er ook toe moet doen, in verschillende opzichten. Het draait er om dat je het verhaal op een fotografische manier verbeeldt. Wat bovendien vaak van belang is, zeker als je geen specifieke journalistieke opdracht hebt, om te laten zien wat je zelf van iets vindt. Neem een standpunt in t.a.v. je onderwerp of thema en laat zien wat voor jou belangrijk is of waardoor je geraakt wordt. Daar zit vaak ook de 'verbinding' met een beschouwer. Als je in een serie het verhaal snapt is dat mooi, maar als je voelt wat de maker bezig houdt is het nog mooier!

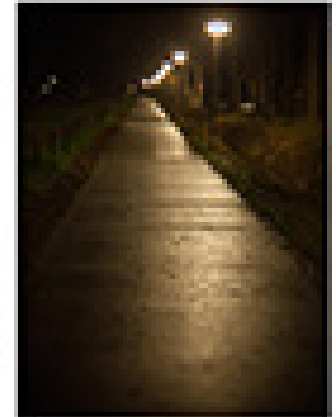
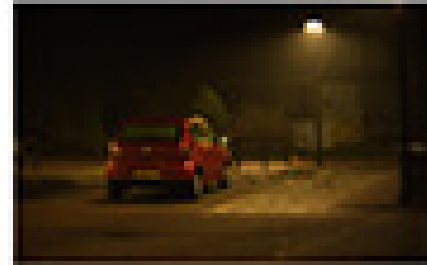
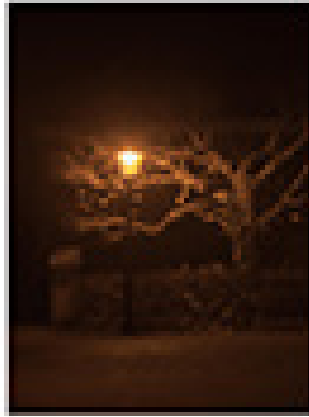
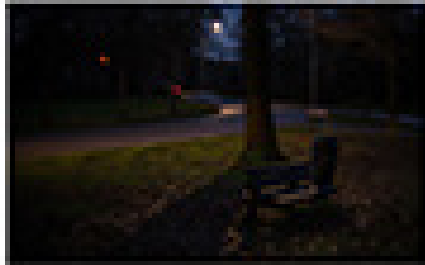
In deze serie wordt de fotografie zelf het onderwerp; een soort van onderzoek. Wat doet standpunt met het beeld? Hoe ervaar je een beeldsequentie waarin nabijheid en veraf in elkaar overgaan? Van een detail van een weg naar het weids landschap? Het concept, het idee, het onderzoek vinden we zeker de moeite waard. Bovendien de schoonheid van lijnen, structuur en vlakken, de esthetische waarde van de serie in goed zwart-wit, is zeker aanwezig.

Daarin zit ook de verrassing, zeker in eerste instantie. Als je de serie op de keeper beschouwt 'van vijf met samenhang' bekruipt ons het gevoel, ondanks de lof hiervoor, dat het teveel van het goede is. Wordt het geheel visueel sterker door pakweg drie foto's te nemen; wij denken van wel. De inhoud blijft overeind en de visuele verrassing 'in' de serie wordt sterker/groter. Bovendien zou je het idee van het **'veranderde landschap'** door het **'fotografische standpunt'** ook op andere plekken kunnen uitwerken waardoor het een fenomeen wordt en je het andere 'kijken' minder toevallig maakt van een mooie plek met lijnen en vlakken. Het maakt het idee of concept minder direct omdat de verbazing/verrassing meer gaat zitten op de 'landschappen zelf' (bijvoorbeeld in Nederland, zie o.a. ter inspiratie de landschapssequenties van de onlangs overleden Ger Dekkers).

We hebben als jury behoorlijk over deze serie gedebatteerd.

Nogmaals, de serie kenmerkt zich door strakke kaders, fraai zwart-wit, prima beeldopbouw en goede structuurweergave. En zonder meer door een sterk concept! We vinden echter dat de fotograaf, door verbreding van het idee/concept, door meerdere soortgelijke plekken te onderzoeken, er nog veel meer uit kan halen. Daarmee wordt de signatuur of eigenheid van de fotograaf meer dan alleen het idee en kan er sprake zijn van een persoonlijk statement.

SERIE NUMMER 3

De avond of nacht met het kunstlicht van lantaarns. In ieder geval een sfeertekening. De sfeer in de beelden is echter niet consistent. Juist daarin zou de ultieme samenhang moeten zitten. In de foto's 2,4 en 5 is dat wel aan de orde. Een zekere verlatenheid, een gevoel van spanning, een zekere beklemming misschien zelfs wel wat angst. Ook de verwijzing naar de mens in de nachtelijke omgeving is aanwezig. Daarnaast zijn er de schoonheid van het licht in de contouren van de omgeving. In foto 1 is dat bijvoorbeeld zeker aan de orde en ook wel in foto 3. Overigens in die foto kijkt de fotograaf op een andere manier naar het object, hanteert een andere beeldstijl. In de drie heel goed bij elkaar passende beelden (2,4,5) heeft de maker juist gezorgd voor dat ruimtelijke dat een (soort van) unheimisch gevoel geeft.

De manier waarop de meeste foto's technisch zijn uitgewerkt is oké (maar ook hier wijkt foto 3 af en is minder goed qua lichtvoering/stofuitdrukking en kleurtoon). Ook het ritme in de serie (landscape/portrait) is prettig om naar te kijken. We denken dat de foto's, juist door de belangrijkheid en het effect van het licht, als afdruk/print met een flinke grootte sterker zullen zijn dan op het scherm. De meer persoonlijke benadering die in de drie genoemde foto's voelbaar is, zouden we graag in de gehele serie hebben willen zien waardoor de serie minder klassiek genoemd kan worden.

Een van de juryleden zei: 'ik zie het verhaal maar zie niks terug van de emotie die dit teweeg moet hebben gebracht'.

Een serie die we bestempelen als een serie foto's met afbeeldingen. Het verhaal wordt letterlijk in beeld gebracht, feitelijk in alle foto's. Doordat er een duidelijke realistische informatieve uitwerking aan gegeven is 'lees' je het verhaal maar 'bekijk' je niet de fotografie. De fotografie prikkelt niet en verbeeldt niet. Foto's die in een handleiding niet zouden misstaan. Er is geen enkele encenering in het verhaal gebracht om er iets van spanning in te krijgen.

De vraag is natuurlijk of je dit feitelijke verhaal überhaupt in een fotoserie (van ook nog eens vijf foto's) kunt vangen. Moeilijk om die vraag overtuigend te beantwoorden. Maar je zou bijvoorbeeld kunnen denken aan overdrijving in de beelden. Of het verhaal te lijf te gaan zoals reclamemensen dat zouden doen, of een serie maken die frustraties laat zien met één enkele foto van een laptop. Enfin, deze serie vonden we klein in het verhaal zelf en veel te weinig verbeeldend. Ook fotografisch op een weinig consistente manier gebracht. Op zich lef om dit onderwerp te kiezen, maar ga het een volgende keer met meer creativiteit en eigen emotie te lijf.

Wie daar geweest is moet hem herkennen, de tram nr 28.

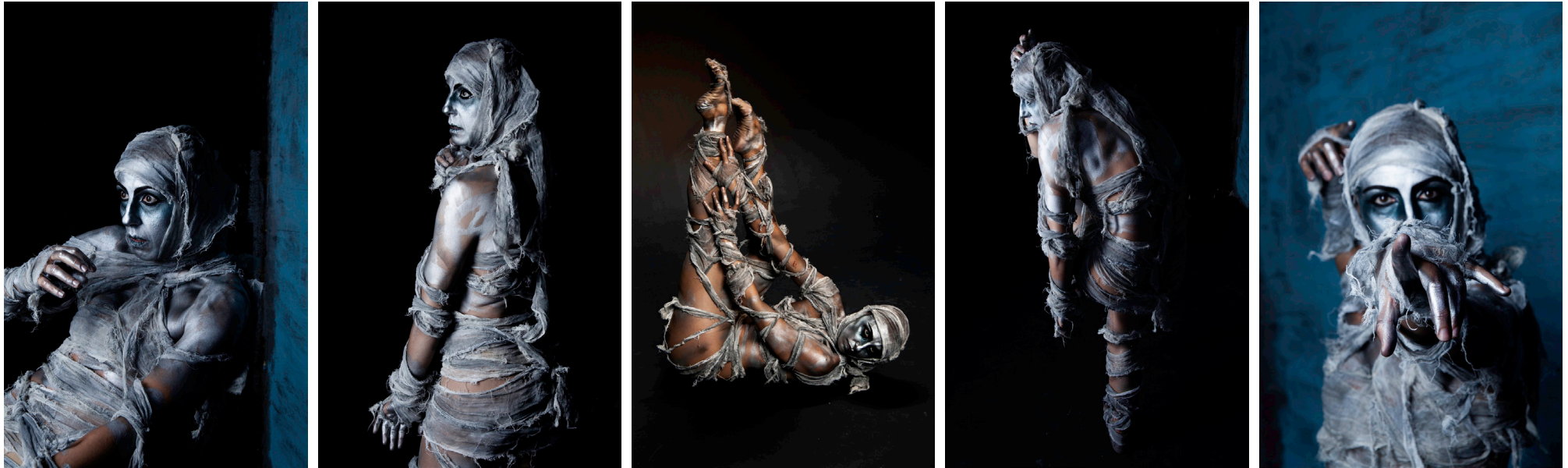
De fotograaf wil naar ons idee een paar dingen laten zien. De waarde van deze (oude, enigszins met folklore omgeven) tram. Maar belangrijker is de weergave of het tonen van de sfeer van de stad. Vroeg in de morgen om het licht en de rust te benadrukken. De sfeer heeft iets van het ontwaken van een stad met hier en daar een mens. De ruimtelijkheid in de stad is fijn en zeker ook door het fraaie zwart-wit maakt het tot een klassieke serie. De keuze voor het hoge contrast met wat minder midden grijs maakt het minder informatief maar juist meer expressief.

De serie heeft ons een poos doen twijfelen en lag lang bij de 'selectiestapel'. Waarom haalt de serie het net niet.....

De fotograaf heeft zich teveel laten leiden door het idee of begrip serie is onze indruk.

Als het zo is dat de tram gebruikt is als onderwerp om de thematiek van 'een oude stad', vroeg in de ochtend, het ontwaken daarvan, de sfeer, de ruimtelijkheid, de rust, ... etcetera te laten ervaren dan is de tram uiteindelijk teveel het gegeven geworden waarmee de fotograaf het verhaal en de emotie' heeft verbeeld. De tram krijgt een zekere dominantie in de serie, teveel nadruk, waardoor de spanning in de serie verminderd en andere belangrijke waarden in de foto naar de 'achtergrond in de betekenis' gedrongen worden. De serie is links en rechts visueel gelijk opgebouwd. Dat maakt het een beetje voorspelbaar, wat minder krachtig als het om inhoud gaat. Waarom niet vijf prachtige sfeervolle ochtendbeelden met misschien een enkele keer de tram. Het thema, wat je wilt laten zien, had dan tot een nog spannender serie kunnen leiden. Wat ons betreft had 'Lissabon, de ontwaakte stad' er dan zeer waarschijnlijk bijgezet. Overigens ook een enkel beeld van de stad genomen vanuit de tram, met nog een enkele 'vroeg-uit-de-veren' passant, had ook voor extra spanning in de serie kunnen zorgen.

Nu plaatsen we deze serie als de reserve serie waarover het afdelingsbestuur een beslissing neemt afhankelijk van de andere geselecteerde inzenders.

Een serie waarin allerlei emoties verbeeld worden. De fotograaf heeft daar de nodige moeite voor gedaan. Entourage, kleding, licht maar vooral pose en (gezichts)uitdrukking zijn essentieel in deze theatrale serie. Wat opvalt is de koele blauwe toon in vier van de vijf foto's. Dit is in foto 3 niet aan de orde. Ook de pose is een andere. We hebben als jury zelfs nog even getwijfeld of het wel een staande foto is. Door vooral de afwijkende pose en kleur wordt dit beeld een (middelste) foto die de serie een beetje 'knipt'. Wij vinden dat wel jammer. De kracht van de serie zit in de emoties die de fotograaf op een kunstzinnige of artistieke manier laat zien en daarbij een appèl doet op het inlevingsvermogen van de beschouwer. Naar ons idee slaagt hij/zij daar prima in; er is veel ruimte voor interpretatie. Als beschouwer lees je de expressie. Voor ons komt dat het sterkst tot uitdrukking in foto 1,2 en 5. In foto 1 lijkt het gevaar, de dreiging (of bedreiging) van buiten te komen. Er is een soort van verweer in het beeld. In foto 2 is dat een nuance anders; nog steeds een dreiging maar minder heftig. In de laatste foto (5) is het juist het omgekeerde; de vrouw toont kracht (van binnenuit) en verwijst nu naar buiten, dwingend bijna, zonder angst, juist met overtuiging. Die emoties zijn zo krachtig en goed te lezen omdat de gezichtsexpressie duidelijk is. In foto 3 en 4 is de expressie in het gezicht minder en gaat de houding/pose van het lichaam een belangrijke(re) rol spelen. In onze ogen zijn die foto's (3 en 4) wat minder expressief. Een van de juryleden zei dat je de serie zou kunnen zien als een persoonlijk proces van iemand. Van 'bevreesd tot zelfverzekerd'. Het is de fotograaf goed gelukt om de emoties in beelden te vangen en het is dan ook een serie die ons aanspreekt door verbeeldingskracht en de toegepaste techniek in een bijna perfecte consistente beeldtaal. Deze reeks behoort tot de zeven geselecteerde series.

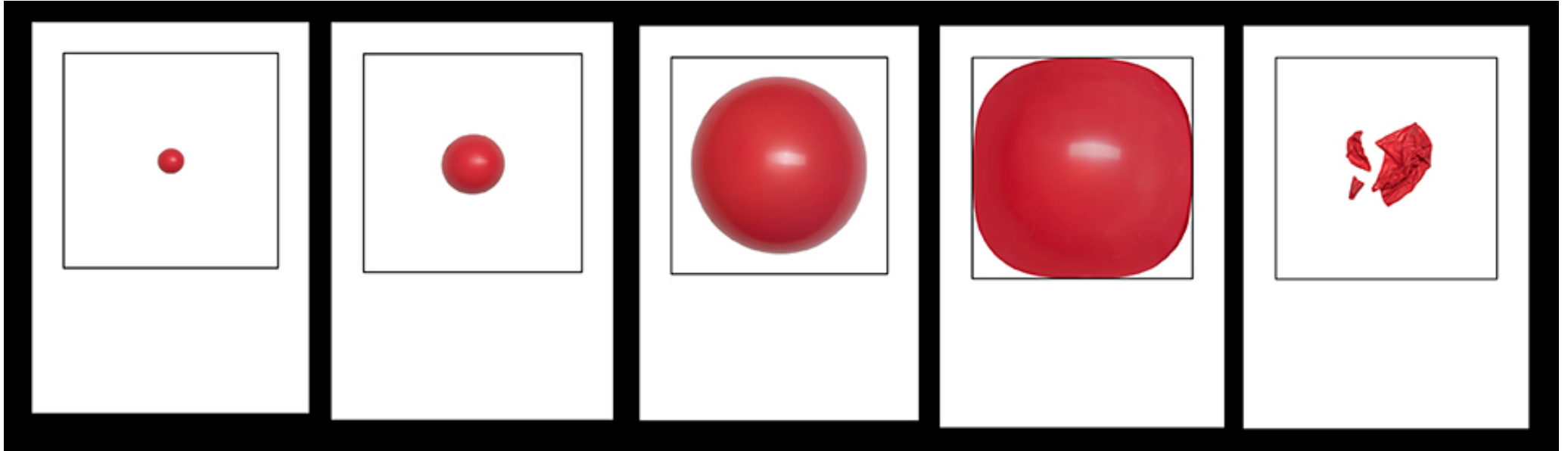

Valencia, een zeer geliefde stad voor toeristen maar zeker ook fotografen, niet in het minst door de nieuwe bouwwerken van architect Calatrava.

Ook deze fotograaf laat zien geboeid te zijn door lijnen, vlakken en weerspiegelingen en door de fraaie vormen van de gebouwen in hun omgeving. Het licht, de kleuren wit en azuurblauw dragen ook bij aan wat wij noemen de schoonheid van de 'nieuwe stad'. Het nadeel van een bezoek aan -en het fotograferen van- de 'Calatrava gebouwen' is dat het zo overweldigend is dat je als fotograaf nauwelijks toekomt aan een eigen impressie die meer is dan wat de architect gemaakt heeft. Dat is bij deze serie ook het euvel.

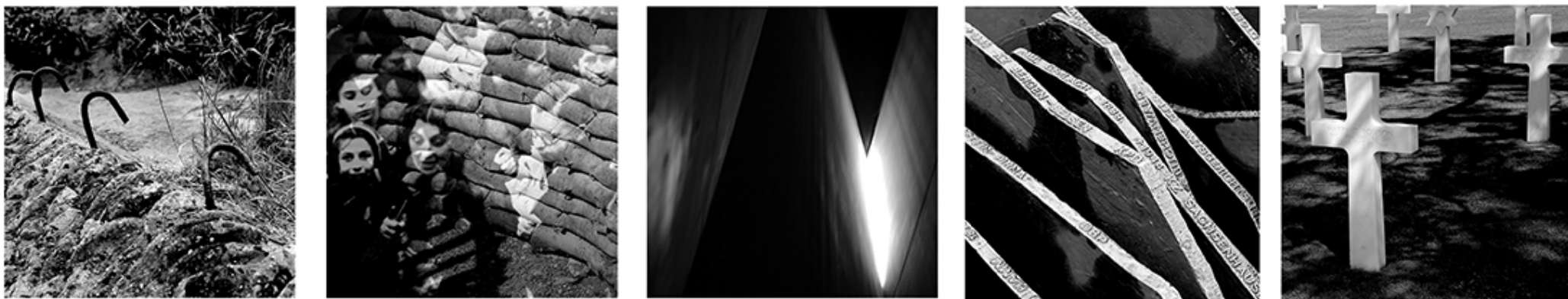
Met de instandhouding van de realiteit wordt het te weinig van de fotograaf zelf. We zien dat de fotograaf de serie symmetrisch heeft willen opbouwen met de centrale foto in het midden maar het zijn, ondanks dat, ook vijf afzonderlijke foto's met steeds een andere beeldtaal. Je ziet dat in foto 1 de ruimte op een heel andere manier benaderd wordt en in foto 5 wordt de nadruk op de boten als kunstwerk gelegd maar daardoor is niet zo goed gekeken naar de afsnijding aan de bovenrand waardoor de foto iets te willekeurig wordt.

De serie blijft (te veel) steken in wat we kennen/weten van andere foto's in reisprospectussen over Valencia. Er is te weinig door de fotograaf aan toegevoegd, misschien wel door dingen weg te laten. De samenhang in de beelden kan naar onze mening sterker. Het zou geweldig zijn als een volgende keer architectuurfoto's gemaakt worden met daarin een eigen idee. Foto's die anderen nog 'nooit' gezien hebben, omdat jij ze hebt gemaakt. Dan heb je van bekende bouwsels oorspronkelijke beelden gemaakt.

Gewaagd, minimalistisch, grappig, strak, logisch, dat waren zo de eerste woorden die we als jury allemaal wel in onze individuele beschrijvingen hadden staan. Verrassend simpel, maar leuk gevonden concept. We hebben hier ook wel flink en diepgaand met elkaar over gesproken. Daarbij ging het over de kwaliteit van het idee en de wijze waarop het uitgewerkt is. Hoe relevant de fotografie in deze is, hoe visueel aantrekkelijk de serie dan wel is, dat de clou meer aan het eind zit dan aan het begin. Het is de verbeelding van een klein moment en mede daardoor een klein verhaal. Het concept is hier feitelijk het meest essentiële dat de fotograaf laat zien. En dat is helemaal niet mis! Het idee van verandering, van misleiding, van de betekenis van de dingen e.d. die allemaal in deze serie zit, is heel goed en heeft bij ons veel waardering. Ook de eigenzinnigheid die de fotograaf met deze serie aan de dag legt bevalt ons. Een kritisch puntje t.a.v. de inhoud is dat het verhaal geen open eind heeft en daardoor meer een een-dimensionaal verhaal wordt. Als het gelezen of gezien is, is het klaar. Dit is het!!

De visuele uitwerking zegt ook minder over de fotografie als zodanig, althans is een serie met vijf foto's. Dit alles is bij ons de revue gepasseerd. Uiteindelijk denken we dat de serie in visueel opzicht wint door deze wat korter te maken, zonder dat de inhoud of concept daaronder lijden. Ook de grafiek die in de serie zit wordt er niet minder om en met (bijvoorbeeld) drie foto's vinden we de serie meer prikkelend v.w.b. de fotografie op zich. Uiteindelijk kwam deze serie net niet in de zeven geselecteerde terecht omdat naar onze smaak de fotografische uitwerking uiteindelijk achterblijft bij het concept.

In het kader van de 75 jaar bevrijding mag zo'n serie niet ontbreken zou je kunnen zeggen. Herinneringen aan de Holocaust. De keuze voor zwart-wit is wat traditioneel maar door de fijne techniek volgens ons een heel goede keuze. Het komt de soberheid en het sombere ten goede en kleuren zouden de droefheid in het verhaal bijna geweld aan doen. Het vierkant formaat draagt bij aan de rust in het beeld. Je zou kunnen zeggen dat inhoud en vorm hier op gespannen voet met elkaar staan, maar dat het wel werkt.

Het eerste beeld brengt je nog niet meteen bij een feitelijk herinneringsbeeld. Dat vonden we wel sterk, het roept vragen op. Het tweede daarentegen des te meer. En dat geldt ook voor foto 4 en foto 5. Het zijn inhoudelijk of qua betekenis de meeste directe beelden. Over die twee typen beelden (1 en 3 versus 2,4 en 5) hebben we als jury stevig gediscussieerd. Niet alleen vanwege de afwijkende beeldtaal maar zeker vanwege de meer direct- betekenis gevende beelden versus de meer persoonlijke. Is de fotograaf niet net te ver doorgeschooten in die keuze. Uiteindelijk kwamen we tot de conclusie dat een van de foto's 2, 4 of 5 ook wel een meer persoonlijke (gevoelsmatige) foto had mogen zijn en dat dit de serie nog sterker en evenwichtiger had gemaakt. Kijk als je foto 3 als enkele foto zou zien, zal het niet snel geassocieerd worden met de holocaust of je moet het beeld zelf hebben gezien in het museum. Maar het beeld werkt in de serie wel heel goed met die dreigende zwarte vorm en het iele licht dat er 'langs' wil. Van dat type persoonlijke foto's had er naar ons oordeel nog wel eentje meer mogen inzitten.

Ondanks dat we als jury dus liever een foto zouden willen vervangen laten, we mede door de sterke fotografische uitwerking, deze serie tot de zeven geselecteerde behoren.

Een grappig idee of is het meer? We vonden het meer.

We zien de voorstelling van de fietser in het landschap op verschillende plaatsen. De fotografische uitwerking oogt analoog door o.a. het geringe contrast en de 'grijze' toonschaal én de stofjes die op verschillende plaatsen in de foto's voorkomen.

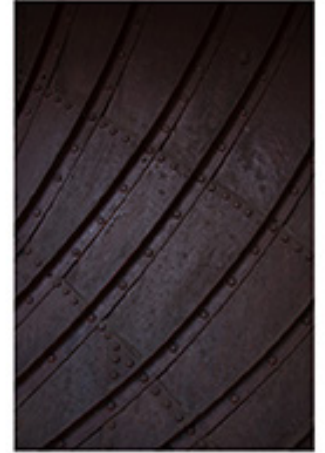
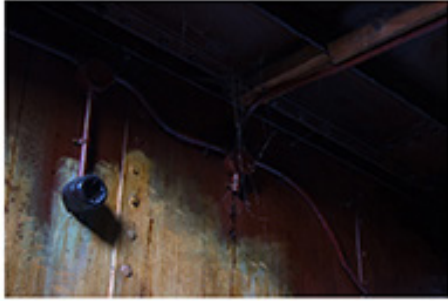
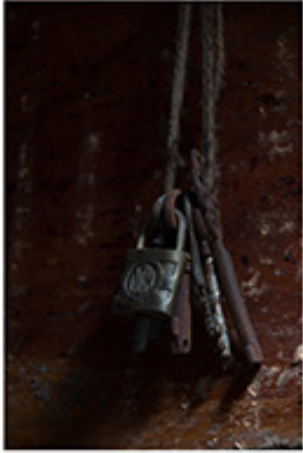
Door het zwart-wit en de kwaliteit van de foto's maar zeker ook door de inhoud van de beelden wordt er een gevoel van tijdloosheid opgeroepen. Of juist naar een tijd waarin iemand terugkeert naar vroeger, het 'buitenlandschap' waarin hij opgegroeid is en toen alles nog een slag langzamer, -met minder hectiek-, ging dan nu. De oude Kever versterkt dat gevoel van vroeger en ook de wat onscherpte in de foto's verwijst daar naar. Even hebben we nog gedacht aan een serie die in pakweg 1975 is gemaakt en nu ingezonden voor deze FN-selectie met het oog op het 'testen' van de jury. Dat idee hebben we maar laten varen maar het geeft wel aan dat de antidatering in de serie wel heel sterk aan de orde is.

Dit gezegd hebbende vinden we dat de fotograaf het idee van een serie heeft ingevuld vanuit een zekere symmetrische benadering. Dat wil zeggen midden-foto en dan naar links en rechts uitbreidend met foto's met een nagenoeg gelijke opzet qua inhoud én qua compositie. Dat kan soms heel prima werken maar vaak worden series daardoor meer voorspelbaar en saai in de opbouw. Dan lijkt het ook of het meer gaat om de vorm en minder om de inhoud.

Een serie die te maken heeft met het verleden waarin ook een persoonlijke interpretatie schuilgaat. Ook een serie die wat eenzijdig en vluchtig is uitgewerkt en waarin het onderwerp/thema nog wat verder verdiept had mogen worden.

Het jonge oranje aapje op schoot bij moeder. Een kleurrijk tafereel en de fotograaf is vast ook getroffen door de vertedering die tussen 'moeder en kind' wordt weergegeven. In dierenfoto's zien we vaak de menselijke trekjes terug. Ook in deze foto's herkennen we veel en de fotograaf is er zeker in geslaagd om ons met de foto's te 'verbinden'. Tegelijkertijd zien we door deze serie ook hoe lastig het is om een serie van vijf te maken. Gedurende de hele serie wil je aandacht en verrassing voor elke foto. Dat lukt hier niet helemaal. Door compositie, uitsnede en lichtvoering verlies je de aandacht. De verrassing ontbreekt op een gegeven ogenblik omdat de thematiek zich in de volgende beelden (steeds) gaat herhalen. In de eerste foto maken we kennis met moeder en kind. Een sterk beginbeeld in de serie. In de tweede foto wordt het begrip geborgenheid/bescherming nog wat nadrukkelijker in beeld gebracht en is het visueel ook goed gedaan. Daarna wordt het qua compositie minder. Ook inhoudelijk komt er geen nieuw aspect in de serie. De serie in totaal wordt onrustig, met name door de niet consequente beeldtaal ondanks de herhaling van kleur en patronen. Misschien is bij dit relatief kleine onderwerpje het ook heel moeilijk om een serie van vijf te maken zonder in herhaling te vallen.

De schoonheid van oude dingen, de oude schuur of fabriek, een schaduwrijke ruimte met veel bruintinten. Dat waren de steekwoorden die we als jury met elkaar deelden.

Een serie die zijn kracht zoekt én vindt in de textuur en detaillering van dingen en materialen en verder een hele fijne lichtvoering heeft. Ook een serie die een sfeer van 'vergaan' of van 'zo was het' weergeeft. Het is ook fijn dat niet meteen de term vergankelijk op je lippen ligt bij het bekijken van deze serie. Er is sprake van bewondering en ook voor verwondering. De foto's laten ons naast 'het stille leven' ook de pure fotografie zien. Er zit niet zozeer een verhaal in de serie, maar de esthetische waarde is er des te meer.

Ondanks de lof die we trompetteren zit deze serie niet bij de geselecteerde. Dat moeten we verklaren.

Bij een serie die draait om de pure fotografie, de esthetiek, moet dat in de gehele serie, bij alle foto's, in hoge kwaliteit aan de orde zijn en mogen er tevens hoge eisen gesteld worden aan de consistentie in de beeldtaal. En daar schort het hier jammer genoeg nog net aan. Foto 5 is een wezenlijke andere foto. Er wordt een andere ruimtelijkheid getoond, de informatieve waarde is van een andere orde en het aantrekkelijke licht en lichtvoering van de andere beelden wordt hier node gemist. In foto 2 zien we ook een afwijking in de beeldtaal, met name in de ruimtelijke opvatting en in de strakheid van het beeld. Foto 4 daarentegen heeft een waanzinnig mooie lichtvoering en een prachtige ruimtelijkheid. Dat vinden we de topper van de serie. Alhoewel foto 1 ruimtelijk anders is, kan die prima meegaan vanwege de lichtvoering en ook foto 3 is prima. We willen de fotograaf adviseren om met dit soort fotografie door te gaan en nog meer te letten (bij opnamen maken of bij het selecteren) op de consistente beeldtaal, -overigens zonder saai te worden-, en tot een geweldige serie te komen. De consequente kleurtoon en vooral de drie genoemde foto's tonen aan dat dit niet meer heel ver weg hoeft te zijn.

Dit is een serie over de pelgrimsroute naar Santiago de Compostella in Spanje. Foto 1 verwijst daar naar en in foto 2 worden we daarover definitief geïnformeerd o.a. door het teken boven de deur. Het eerste beeld is een prachtige binnenkoper als het om de sfeer van zo'n tocht gaat, maar ook foto 2 is zeker meer dan informatief-documentair beeld. Voor degenen die de tocht hebben gelopen of van nabij hebben meegemaakt zit ook daar juist iets in van de ontmoetingen in de dorpjes; vluchtig maar toch iets van samen. Of de fotograaf de tocht helemaal heeft gelopen weten we niet zeker; we zien geen finish in Santiago. Als jury hebben we het er even over gehad of dat een plus of min was. Uiteindelijk zijn we tot de conclusie gekomen dat het nu een soort van open eind is en dat het aan de beschouwer is om dat zelf in te vullen. Door de foto's hebben we ook de indruk dat de fotograaf de bedevaart in zijn eentje heeft gedaan. 'Tot jezelf komen', meditatief; dat wordt nog eens gesymboliseerd in foto 3 waarin een zekere triomf of trots zichtbaar is maar ook enigszins de vermoeidheid.

De serie heeft het karakter van een documentaire met een persoonlijk motief. Het zwartwit en de fijne grijstonen is sfeervol gekozen en maakt de serie gemakkelijk toegankelijk. Je wordt niet afgeleid, de serie is rustig en goed leesbaar.

Foto 4 heeft iets weg van foto 1 qua bedoeling en sfeer. Mogelijk was de serie in totaal prettiger en consequenter ogend geweest als deze ook in landscape gemaakt zou zijn. Ook qua verhaal: die ene 'eenzame' persoon met nog een flink eind te gaan. Alhoewel, een van de juryleden zag in de gehele serie visueel een liggend kruis en dat heeft misschien voor de maker nog een symbolische waarde. Over foto 5 waren we als jury wat verdeeld. Is de foto te direct verhalend, te gemakkelijk misschien of toch, -zoals we eerder opmerkte-, de perfecte afsluiter. Een serie die we graag toevoegen in het rijtje van de zeven geselecteerde.

Intrigerende serie door de gebruikte techniek van dubbelbeelden. Als je zoiets maakt wil je wat vertellen. Dat is overigens niet zo helder. Toch dwingt de fotograaf daar een jury toe. Het zou natuurlijk 'gewoon' een esthetisch uitgangspunt kunnen zijn zonder dat er een verhaal onder ligt. Toch denken we dat er veel meer is. Een bedoeling waarin de WAT-en-WAAROM vraag van belang lijkt. We zien steeds als basis de oude stad. Ook in de contouren komt tot uitdrukking dat het een oude mediterrane (?) stad is. De grofkorrelige techniek benadrukt dat nog eens en geeft een soort van historiciteit daaraan. Het andere (dubbel)beeld in de foto laat iets zien van het hier en nu. De baai waaraan de stad is gelegen, de zee in romantische kleuren, het kerkhof (militair/oorlog?), opnieuw een baai en tenslotte een beeld van een man en een boom in een tuin. De fotograaf heeft kennelijk iets van nu en het (verre) verleden bij elkaar willen brengen. Daarbij gaat het dan meer om de beleving dan om daadwerkelijke specifieke 'geschiedschrijving'. We kennen niet het precieze doel en worden nog steeds uitgedaagd tot een persoonlijke interpretatie. Heeft het te maken met cultuurverandering, de functie van de stad in de loop van de eeuwen, is het misschien het geliefde land waar de fotograaf afscheid van heeft genomen of is het misschien geïnspireerd door de huidige vluchtelingenproblematiek.

De serie is niet helemaal consequent in zijn beeldtaal. Foto 2 geeft bijvoorbeeld een heel andere stemming of sfeer weer, is een beetje een buitenbeentje in de serie. Alhoewel we dat als eenling een uitermate boeiende plaat vinden. De consistentie van de serie is subliem in de drie laatste foto's.

Ondanks dat we niet precies de vinger kunnen leggen op 'het wat en het waarom' lopen we warm voor deze serie vanwege de beklemming, dramatiek, de associatiemogelijkheid, het unheimliche of het prikkelende. Een smaakvolle, afwijkende uitdagende serie die door techniek en het stellen van vragen de moeite waard is en die we voordragen als een van de zeven geselecteerde serie.

Een persoonlijke serie waarin de fotograaf een verhaal van een bejaarde dame (moeder?) in deze coronatijd laat zien. In de laatste twee foto's komt de situatie 'van geen contact' in beeld terwijl de eerste drie foto's laten zien wat de dame deed en welke soort contacten er waren. We weten hoe kwetsbaar deze groep is en dat er in de afgelopen maanden veel emoties zijn rondom eenzaamheid van de oudere mens, zeker als die zonder partner is. Die emotie is goed voelbaar en verbeeld in de laatste foto. In de andere foto's ontbreekt het gevoel of emotie en is er meer sprake van een beschrijvende, realistische, benadering. We vinden het jammer dat de verbeelding niet sterker in de eerste drie foto's aanwezig is. Foto 4 is wel oké ondanks dat we dat soort foto's de afgelopen periode vaker hebben gezien.

Maar ook in deze foto 'van paasontbijt en beeldbellen' is het de situatie die het verhaal vertelt. Het wordt allemaal net even te weinig voelbaar. Misschien was juist een kleinkind (of ander familielid) in deze foto die dat 'vlakke' en het directe in de serie wat had kunnen doorbreken. In feite zijn nu alle vijf foto's observaties.

Een redelijk goede journalistieke (documentair gerichte) serie zonder opsmuk, zeker een verdienstelijke verhalende serie. We hadden graag wat meer emotie (zoals in foto 5) in de verschillende beelden willen zien en ook fotografisch zou het wat krachtiger uitgediept kunnen worden met wat meer zeggingskracht.

De serie heeft qua onderwerp een duidelijke samenhang namelijk de feestelijkheden in de week voor Pasen in Spanje, de Semana Santa. Het hoogtepunt voor Pasen dat in alle steden én dorpen van Zuid Spanje met veel emoties én uiterlijk vertoon wordt gevierd. De fotograaf is daardoor gegrepen en ook door de veelheid van situaties en voorvallen die zich dan voordoen. In die week zijn er in de grotere plaatsen dagelijks wel een stuk of acht boeteprocessies. De jury meent de veelheid in deze vijf foto's terug te zien en vindt het jammer dat de fotograaf zich niet wat specifiekker op een bepaald aspect van de boeteprocessies heeft gericht. De fotograaf schreef in een toelichting o.a. over zijn/haar serie 'Het thema van de journalistieke reportage is: in hoeverre is de Semana Santa vandaag de dag een levende traditie, los van het toeristische element?' We hebben, net als bij alle andere series, deze toelichting pas gelezen nadat we ons een (individueel) beeld/indruk over de serie hadden gevormd. Het is een, in alle opzichten, groot thema dat de fotograaf bij de kop neemt. Het is naar ons idee eigenlijk te groot voor een serie van vijf. De fotograaf heeft zeer waarschijnlijk honderden foto's gemaakt en het is heel goed mogelijk om bijvoorbeeld in een boek met pakweg 50 foto's dat idee van 'de levende traditie' uit te werken. De journalistieke aanpak zien we terug in de verschillende soorten foto's. Zowel in verhaallijn als in de consistentie van de beeldtaal had de fotograaf naar onze mening beter kunnen kiezen voor een deelaspect of specifieke beleving van iets van de Semana Santa. Zonder te kort te doen aan de individuele foto's is er nu te weinig eenheid in de serie. Als het om die afzonderlijke foto's gaat is de eerste foto een prachtig beeld dat laat zien dat al van jongs af aan 'mee gevierd' wordt. Foto 3 geeft een beeld met emotie op een aantal gezichten van de letterlijke pijn die getroost moet worden om de pasos tijdens de processies te dragen. Door meer van dat soort beelden bij elkaar was gedachte van een serie beter uit de verf gekomen.

De tweeling, de twee zussen, onafscheidelijk, tijdloos,het leven samen dat nog maar sporadisch voorkomt. Dat zijn woorden die je meteen te binnen schieten bij het zien van deze serie. Warm, betrokken en met een zekere intimiteit gefotografeerd waardoor we als beschouwer deelgenoot worden van dit leven. Bovendien gefotografeerd met een zeggingskracht die er mag zijn. De serie vertelt heel veel over de zussen in het algemeen maar ook elke foto vertelt weer wat specifiek. Neem de laatste foto, de twijfelaar. Een van de juryleden zei 'je ziet ze al samen in bed liggen, het kan nauwelijks passen'. Zo vertelt elk beeld wel iets. Sterk uitgewerkt is 'het samen dingen doen, -de afhankelijkheid van elkaar-, versus de eigen ruimte die elk van de zussen heeft'. Foto 4 is inhoudelijk wat minder sterk qua inhoud en compositie. Ook het feit dat de twee foto's waarin het stilleven (het stille leven) achter elkaar geplaatst zijn is niet helemaal lekker in het 'ritme' van de serie. Een serie waar het fijn is om naar te kijken vanwege de goede standpunten en de compositie. Het is een serie met potentie die wat ons betreft ook best wat langer mag zijn of gepresenteerd mag worden in boekvorm. Het zwart-wit is prima gekozen, vergroot de intimiteit en brengt je dichterbij de handeling en de emotie. Bovendien versterkt het de consistentie in de serie. Ondanks dat, adviseren we de fotograaf om toch nog eens te kijken wat de serie voor hem/haar in kleur doet. Door kleur wordt de tijd waarin de serie 'speelt' mogelijk meer hedendaags en wordt de documentaire waarde misschien nog groter. [Voorbeelden hiervan zijn het werk van Gea Schenk (de broers Popo en Engel) en Hanna van der Woude (Emmy's world)]

Eindconclusie een prachtige, krachtige en inhoudelijk sterke serie die we met groot genoegen hebben bekeken en heel graag tot de zeven beste series rekenen!!

De serie belicht een klein moment zowel qua gebeurtenis als in de tijd. Ondanks dat vertelt de fotograaf toch heel veel, althans als beschouwer kun je veel aan de serie aflezen onder andere:

- Het langer zelfstandig thuis blijven wonen omdat één van de partners de volledige zorg op zich neemt.
- De liefde van het oudere echtpaar.
- Het belang van het geloof en het vasthouden aan rituelen.
- De kleinheid (letterlijk maar ook figuurlijk) van het bestaan van deze mensen.

De thematiek spitst zich derhalve toe op ouderdom, verzorging, dementie, liefde en geloof. Dat is sterk aan deze serie. Een simpel verhaal over hetgeen de dag brengt. Met realisme maar ook met gevoel en emotie in de trant van 'we hebben elkaar en onze God'. Het voelt als een persoonlijk verhaal, een intiem verhaal waar de fotograaf dicht bij staat en betrokken is. Zo is het in ieder geval gefotografeerd.

Het verhaal is opgebouwd rondom de maaltijd, het voorbereiden, eten met gebed en danken. Een relatief klein moment in het leven van deze mensen. Het maakt wel benieuwd naar andere momenten in het leven van deze mensen. Misschien iets voor een wat grotere serie, een boek wellicht.

We hebben ook nog wel enkele opmerkingen gemaakt over elk beeld afzonderlijk. Naar onze mening is de fotograaf in foto 1 te krampachtig met het spiegeltje in het beeld omgegaan. Verder zijn enkele foto's te krap gekaderd en de aansnijding is hier en daar echt hinderlijk (bijvoorbeeld in foto 3 en 5 aan de onderzijde).

Als eindconclusie vinden we dat de fotograaf met de serie van een relatief klein (individueel en persoonlijk) moment de thematiek van ouderdom, geloof en zorg op een voldoende aansprekende manier heeft weten te verbeelden. Deze serie is daarom door ons bij de zeven beste series geplaatst.

De fotograaf schetst een beeld van deze tijd. Een schoolplein waar je normaal struikelt over de fietsen, waar het ogenschijnlijk een chaos of drukte kan zijn door de vele pubers. Nu is het leeg op één jongere na. De school exit in Coronatijd.

Je mag er niet naar toe maar toch zoekt deze knul zijn school op. Is het de vertrouwde omgeving die hem trekt of is het de plek waar hij zich (normaliter) kan vermaken. Maar ja wat is vermaken. Een beetje met je ziel onder je arm. Dat gevoel krijg je, zeker door foto 2, 3 en 4. De houding van de jongen in de (relatief grote) ruimte maakt dat de eenzaamheid en de verveling voelbaar worden.

De laatste foto is een soort cliffhanger, hoe komt die jongen nou op dat balkon? Wat wil de fotograaf met deze laatste foto zeggen. Binnen de jury waren we een beetje verdeeld over deze foto. Is hij de zoon van een docent die nog even de zaak voorbereidt nu de scholen binnenkort weer open gaan. Was een leeg schoolgebouw als afsluiting niet beter geweest. Deze foto komt, juist door de jongen op het balkon, wat geforceerd over.

De serie heeft een hedendaags documentair karakter en bovendien heeft de fotograaf kans gezien om in een aantal foto's naast het concept (schoolsluiting vanwege corona) ook een soort van gevoel (verveling, alleen, met de ziel onder de arm) er in te brengen. Daarnaast is het ook een serie waarin aandacht is gegeven, -op een goede manier-, aan het fotografische: compositie, lijnwerking, vlakken, ruimtelijkheid en dergelijke. De beeldtaal in de serie is consistent, met een kleine uitzondering van foto 5 waarin de voorgrond en opbouw van het beeld net iets anders is, zonder dat dit nou geweldig storend is.

Deze serie voegen wij toe aan de zeven geselecteerde reeksen vanwege de betekenis waarvoor de fotograaf gezorgd heeft: het documentaire en journalistieke idee, de fotografische uitwerking van het verhaal en het gevoelsmatige dat in een aantal foto's nadrukkelijk aanwezig is.

Een serie die het hart als symbool benadrukt, behoudens in het vijfde beeld. Het hart verwijst naar liefde, relatie, verbondenheid. Door het zwart-wit beeld en het rood gekleurde hartje moet je wel als een (inhoudelijk) kernmerk zien.

De foto's zijn steeds anders qua onderwerp. Dat maakt het lastig om het als een serie te zien/te ervaren, zeker in visueel opzicht. De consistentie in beeldtaal is er dan ook nauwelijks, uitsluitend in het zwart-wit. Over de laatste foto hebben we het ook nog een poos gehad. waarom nu met de bloemen en waar is het hart gebleven. Voldoet het niet meer als een symbool? Door de verschillende type beelden wordt het lastig om als beschouwer de serie als een samenhangend geheel te zien.

De samenhang zou kunnen zitten in het onderwerp (of thema). We hebben daartoe een poging gedaan. De context van de foto's is steeds een ding (mens in de eerste foto) met een hart (bloemen in de laatste foto). In die verbinding zou het te maken kunnen hebben met hetgeen waarvoor de fotograaf warm loopt of graag doet, of ervan houdt of De jongen/puber met een hart op de hand. Een kleinzoon zouden we ons kunnen voorstellen. De verbinding op anderhalve meter afstand in Corona-tijd. Ik hou van u. Bij foto 2 gaat het om het lezen van een boek, het plezier daarvan, nu in deze tijd extra belangrijk. In foto 3 het spelen van een spelletje Ganzenbord misschien wel alleen. Foto 4 vinden we minder verhalend en in foto 5 zien we iets dat met de gehele wereld te maken heeft en de bloemen zouden als een gebaar van dank of verbinding gezien kunnen worden. In de eerste drie foto's wordt enigszins de suggestie gewekt van de gevolgen van de C-tijd maar wat ons betreft laat de fotograaf, -zowel in de voorstellingen van de beelden als in de beeldtaal-, ons teveel in het ongewisse en communiceert de serie niet voldoende duidelijk.

De fotograaf wil op een creatieve wijze de schoonheid van bloemen laten zien. We zien prachtige kleuren; er wordt gestreefd naar romantiek in de foto's. De dubbeldruk is creatief toegepast waardoor het romantische maar zeker ook het abstracte nog eens benadrukt wordt.

In dit soort fotografie gaat het streven naar ultieme schoonheid gepaard met uiterste zorg aan het fotografische. Dat wil zeggen dat de foto's moeten uitblinken, stuk voor stuk hoogstandjes moeten zijn, o.a. door lichtvoering, detaillering, materiaalweergave, scherpheid en compositie. Daaraan ontleen deze foto's hun uiteindelijke betekenis. Betekenis in termen van schoonheid of het ervaren van emoties bij het zien van deze foto's. Essentieel voor een dergelijke serie is dat er sprake moet zijn van één beeldtaal die visueel niet saai moet zijn en voldoende spanning heeft in de gehele serie.

We vinden dat dit in deze serie prima gedaan is in de foto's 1,4 en 5. Foto3 is echt in verschillende opzichten flink afwijkend en ook foto 2 heeft een andere benadering (veel directer) en is ruimtelijk op een andere manier gefotografeerd. De drie overgebleven foto's (even afgezien van de rangschikking) zouden naar ons idee dicht bij de selectienorm komen. Een serie waarin ruimtelijkheid en vervreemding belangrijke uitgangspunten zijn en de esthetica in vormbetekenis aansprekend is. Met die drie foto's vinden we het een serie met potentie waarbij de fotograaf nog nadrukkelijker naar de waarde van de samenhang in een serie (in dit geval van vijf) moet kijken.